

だい しょう はたら る 一
第2章 働くノルール

にほん しょくば る 一 る みな くに る 一 る ちが ばあい
日本の職場のルールは、皆さんの国のルールと違う場合があります。

あんぜん しごと しょくば よ にんげんかんけい つく
「安全に仕事をするため」、そして「職場で良い人間関係を作るため」に、

にほん しょくば る 一 る りかい
日本の職場のルールをしっかり理解しておきましょう。

ふくそう
2-1 服装

しょくば 『あなたの職場では、どんな服装で仕事をしますか?』

はたら ふくそう しごと あ
■ 働くときの服装は、仕事に合ったものにしましょう。

せいいけつかん ふくそう たいせつ
■ 清潔感のある服装をすることは、とても大切です。

しごと あんせんだいいいち
■ どんな仕事でも、安全第一です。

さぎょう ぎ あんせんぐつ あんせんぱう
■ 作業着、安全靴、安全帽など、きちんと身に付けることによって、事故を防ぐこ
とができます。

きけん ふくそう さい
× 危険な服装の例

○ 安全な服装の例

ANZEN DAIICHI
SAFETY FIRST

じ かん
2-2 時間

しょくば じ かん まも お
『もしあなたが、職場で時間を守れなかつたら、どんなことが起きるでしょうか』

じ しん しんよう
1. あなた自身の信用がなくなる。

じ かん まも ひと かげん ひと たよ おも
時間を守れない人=いい加減な人=頼りにならないと思われます。

かいしゃ しんよう
2. 会社の信用がなくなる。

じ かん まも きやく めいわく
あなたが時間を守れなかつたことで、お客様さんに迷惑がかかるかもしれません。

かいしゃ しんよう
そうなると、あなただけでなく、会社の信用がなくなります。

にほん しょくば じ かん きび じ ぶん こうどう せきにん も
日本の職場は、時間に厳しいです。自分の行動に責任を持ちましょう!

Chương 2 Làm việc / Quy định

Quy định tại chỗ làm của Nhật Bản có trường hợp khác với quy định ở nước bạn. Để “làm việc an toàn”, và “tạo lập mối quan hệ con người tốt tại chỗ làm”, hãy nắm rõ những quy định tại chỗ làm ở Nhật Bản.

2-1 Trang phục

”Tại chỗ làm của bạn, mọi người mặc trang phục như thế nào khi đi làm?”

- Khi đi làm, hãy mặc trang phục phù hợp với công việc.
- Việc mặc trang phục sạch sẽ rất quan trọng.
- Cho dù công việc nào cũng thế, an toàn là trên hết.
- Bằng cách mặc quần áo làm việc, mang giày an toàn, đội mũ bảo hộ đầy đủ có thể phòng tránh được tai nạn.

An toàn là trên hết
ANZEN DAIICHI
SAFETY FIRST

✗ 危険な服装の例

2-2 Thời gian

”Nếu ở chỗ làm bạn không giữ đúng giờ, thì việc gì sẽ xảy ra?”

1. Bản thân bạn làm mất lòng tin.

Người không giữ đúng giờ = Người tùy tiện = bị xem là không thể trông cậy được.

2. Công ty bạn làm mất lòng tin.

Việc bạn không giữ đúng giờ có thể sẽ gây phiền phức cho khách hàng. Nếu vậy, không chỉ bạn mà công ty cũng làm mất lòng tin.

Chỗ làm bên Nhật rất nghiêm ngặt về thời gian. Hãy chịu trách nhiệm cho những hành động của mình!

2-3 ほう・れん・そう

『ほう・れん・そう』とは 何でしょうか？

ほう (HOO)	れん (REN)	そう (SOO)
		
ほう 告 こく	れん 絡 らく	そう 談 だん
「仕事を 指示した人」に 『報告』する	「関係者全員」に 『連絡』する	「上司、同僚、先輩」 などに『相談』する

しょくば ちーむわーく たいせつ ちい
職場では チームワークが 大切です。小さなことでも 「ほう・れん・そう」 しましょう！

2-4 5S

『5S』とは 何でしょうか？

Seiri 整理		いるものと いらないものを 分けます。 いらないものは 捨てます。	⇒ 仕事の効率が あがります。 転んで ケガをする危険も 減ります。
Seiton 整頓		いるものを 使いやすく、 わかりやすく 収納します。	⇒ ムダな時間が 減ります。 品質も 向上します。
Seisoo 清掃		機械設備、机回りなどの汚れや ゴミを 取りのぞきます。	⇒ 機械が こわれません。 転んで ケガをする危険も 減ります。
Seiketsu 清潔		汚れを 取りのぞいて、身の回りを きれいにします。	⇒ 品質が よくなります。 ゴミが 混ざることを 防げます。
Shitsuke 躰		上の4つを 続けて、決められた ことを きちんと守ります。	⇒ 自分から 安全に 気をつけて 仕事が できるようになります。

ごえす しょくば あんぜん かいてき しごと
5Sが できている 職場は、「安全」で「快適」に 仕事が できます！

2-3 "Hoo-Ren-Soo"

"Hoo-Ren-Soo" là gì?

Hoo (Hookoku)	Ren (Renraku)	Soo (Soodan)
		
Báo cáo	Liên lạc	Trao đổi
"Báo cáo" với người giao việc	"Liên lạc" với tất cả những người liên quan	"Trao đổi" với cấp trên, đồng nghiệp, người vào công ty trước (senpai) v.v.

Tại chỗ làm, làm việc theo nhóm thì rất quan trọng.
Cho dù là việc nhỏ, cũng hãy thực hiện "Hoo-Ren-Soo"!

2-4 5S

"5S" là gì?

Seiri Phân loại		Phân loại những thứ cần thiết và không cần thiết. Vứt bỏ thứ không cần thiết.	⇒ Tăng hiệu suất công việc. Giảm nguy cơ té ngã bị thương.
Seiton Sắp xếp		Cất dọn những thứ cần thiết sao cho dễ sử dụng, dễ thấy.	⇒ Giảm thời gian lãng phí. Chất lượng cũng tăng.
Seisoo Vệ sinh		Làm sạch vết bẩn, rác ở máy móc thiết bị, xung quanh bàn làm việc.	⇒ Máy móc không bị hỏng. Giảm nguy cơ té ngã bị thương.
Seiketsu Sạch sẽ		Làm sạch vết bẩn, vệ sinh sạch sẽ xung quanh chỗ làm.	⇒ Chất lượng nâng cao. Tránh tình hình rác bị trộn lẩn vào.
Shitsuke Dạy bảo		Tiếp tục thực hiện 4 điều trên, tuân thủ những điều đã quy định.	⇒ Bản thân biết để ý đến an toàn khi làm việc.

Có thể làm việc "an toàn, "thuận lợi" tại môi trường việc làm thực hiện được 5S!

さぎょうてじゅん 2-5 作業手順

- 職場にはたくさんの危険があります。
- 職場で決められた作業手順は、「安全」で「効率よく」作業するためのルールです。
- 作業手順を守り、ケガや事故を防ぎましょう。
- 「いつもと違う！（異常）」と感じたら、すぐ上司に連絡しましょう。

しょくばなかまーく
職場の中には、いろいろなマークがあります。
それぞれのマークの意味を確認してください。

	きいろくろてーぶ 黄色と黒のテープが は貼ってあるところは、 ちゅうい 注意してください。		こうおん 高温に ちゅうい 注意してください。
	まわ 回っているものに て 手を出してはいけま せん。		はまれないように ちゅうい 注意してください。
	て ぶくろ 手袋を 使ってはい けません。		ほごめがね 保護メガネを つけてください。

いじょう
もし異常が起きたら……

2-5 Quy trình thao tác

- Tại chỗ làm tiềm ẩn nhiều nguy cơ.
- Quy trình thao tác được quy định tại chỗ làm là những quy định để làm việc được “an toàn”, “hiệu quả cao”.
- Cần tuân thủ quy trình thao tác, phòng tránh bị thương và tai nạn.
- Nếu nhận thấy “khác với mọi khi! (**bất thường**)”, hãy báo ngay cho cấp trên.

Có nhiều ký hiệu tại chỗ làm.

Hãy xác nhận ý nghĩa từng ký hiệu đó.

	Lưu ý ở nơi có dán băng dán màu vàng và đen.		Noi đây có nhiệt độ cao, xin hãy lưu ý.
	Không được dùng tay sờ vào vật đang quay.		Lưu ý không để bị kẹt tay.
	Không được dùng bao tay.		Hãy đeo kính bảo hộ.

Nếu có bất thường xảy ra

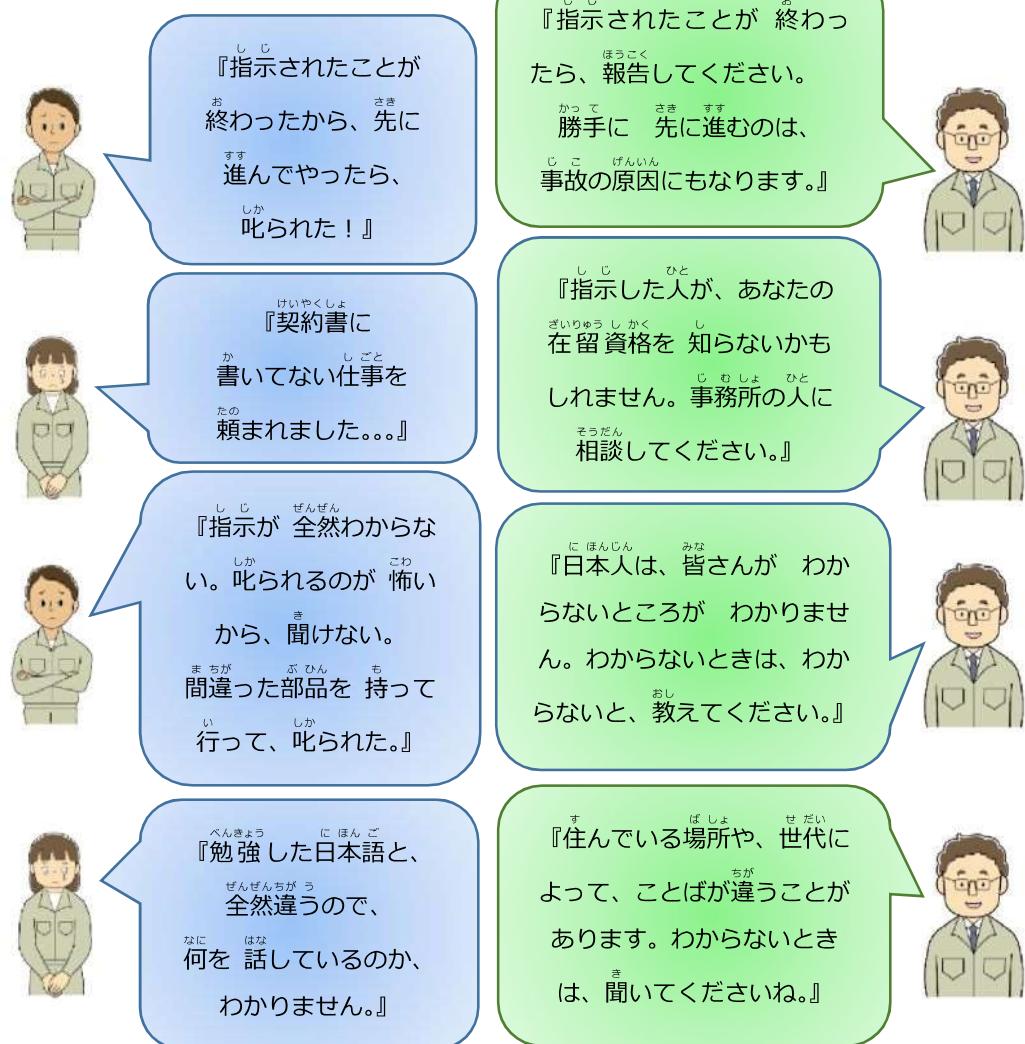
ろうさい ほ けん
労災保険について

しごと つうきん げんいん け が びょう き
仕事や通勤が原因で、ケガをしたり、病気になったりしたときは、
てづ びょういん かね
手続きをすれば、病院のお金などが、もらえます。
ほけんりょう かいしゃ はら
保険料は、会社が払います。

2-6 トラブルを 防ぐために

【トラブルの事例】

し じ
『指示されたことが
お 終わったから、先に
さき すす
進んでやったら、
しか 叱られた！』

けいやくしょ
『契約書に
か 書いてない仕事を
たの 頼まれました。。。』

し じ
『指示が 全然わからな
い。叱られるのが 怖い
から、聞けない。
まちが ふひん も
間違った部品を 持って
い 行って、叱られた。』

べんきょう に ほんご
『勉強した日本語と、
ぜんぜんちがう 全然違うので、
なに はな 何を 話しているのか、
わかりません。』

し じ
『指示されたことが 終わっ
たら、報告してください。
かって 勝手に 先に進むのは、
じこ げんいん 事故の原因にもなります。』

し じ
ひと
『指揮した人が、あなたの
ざいりゅう しかく 在留資格を 知らないかも
しれません。事務所の人に
そらだん 相談してください。』

に ほんじん みな
『日本人は、皆さんが わか
らないところが わかりませ
ん。わからないときは、わか
らないと、教えてください。』

す
ば しょ
『住んでいる場所や、世代に
よって、ことばが違うことが
あります。わからないとき
は、聞いてくださいね。』

しょくば とらぶる おお
職場でのトラブルは、ミスコミュニケーションが 原因になることが多いです。

ふだん はな にんげんかんけい つく たいせつ
普段から 話しやすい人間関係を 作ることが、大切です。

Về bảo hiểm an toàn lao động

Khi bị thương, bị bệnh vì lý do công việc hoặc trong lúc đi làm, nếu làm thủ được viện phí.

Tiền bảo hiểm do công ty đóng.

2-6 Để tránh gặp rắc rối

【Các ví dụ rắc rối】

“Do đã làm xong việc
được giao, bèn tiếp tục
làm tiếp thì bị quở
trách!”

“Khi được yêu cầu làm
việc không có ghi trong
hợp đồng...”

“Hoàn toàn không hiểu gì
về chỉ thị công việc. Sợ bị
quở trách nên không dám
hỏi, bị rầy la khi mang sai
phụ tùng.”

“Hoàn toàn khác với tiếng
Nhật đã học, nên không biết
mọi người đang nói gì.”

“Nếu đã làm xong việc được
giao, thì hãy báo cáo. Tự ý làm
trước công việc cũng có thể là
nguyên nhân gây ra sự cố.”

“Cũng có thể người giao việc
không hiểu tư cách lưu trú của
bạn. Hãy trao đổi với văn
phòng.”

“Người Nhật không biết các
bạn không hiểu chỗ nào. Khi
không hiểu, hãy nói cho biết là
không hiểu.”

“Tùy theo nơi cư trú và thế hệ,
cách dùng câu từ đôi khi sẽ
khác nhau. Khi không biết, vui
lòng hỏi lại nhé.”

Có nhiều rắc rối phát sinh tại chỗ làm nguyên nhân là do không thể truyền đạt rõ ràng.

Nên thường ngày, việc tạo mối quan hệ để dễ trao đổi với nhau là rất quan trọng.

2-7 職場でよく使う日本語

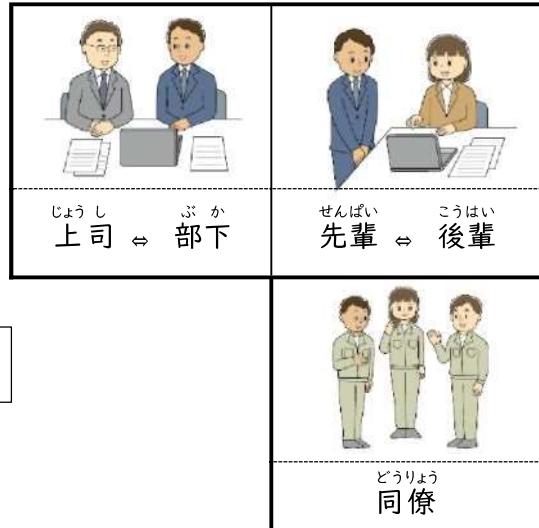
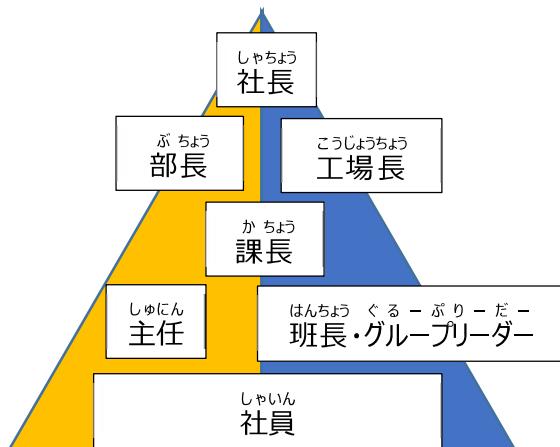
■ 職場のあいさつ

- おなじ 職場の 人に 対して... 「おつかれさまです。」
- かんけいがいしゃ きゃくさま たい せわ
・関係会社や お客様に 対して... 「お世話になっております。」
- なに ねが
・何かを お願いする/したとき... 「よろしくお願いします。」
- しごと お さき かえ さき しつれい
・仕事が 終わって、あなたが 先に帰るとき... 「お先に 失礼します。」
- しごと お あいて さき かえ
・仕事が 終わって、相手が 先に帰るとき... 「おつかれさまでした。」

■ 職場のことば

- そしき じょうげ かんけい
・組織・上下関係

- ばしょ
・場所

かいしゃ 会社	こうじょう 工場	げんば 現場	そうこ 倉庫	りょう 寮	じむしょ 事務所
かいぎしつ 会議室	うけつけ 受付	しょくどう 食堂	こういしつ 更衣室	おうせつしつ 応接室	きゅうけいしつ 休憩室

2-7 Tiếng Nhật sử dụng nhiều ở chỗ làm

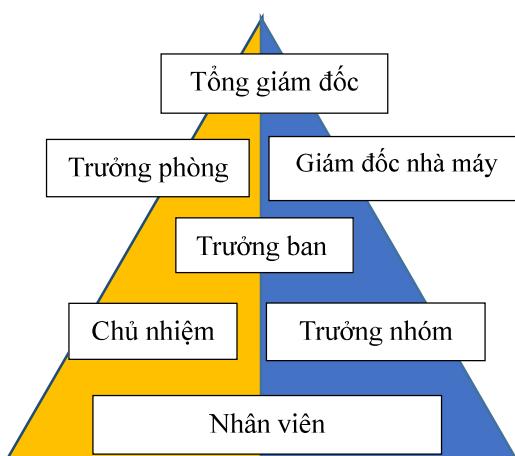
■ Chào hỏi ở chỗ làm

- Đối với người cùng chỗ làm... 「おつかれさまです。」
- Đối với công ty liên quan và khách hàng... 「お世話になっております。」
- Khi nhờ hoặc sau khi đã nhờ làm điều gì... 「よろしくお願ひします。」
- Khi bạn xong việc và ra về trước... 「お先に 失礼します。」
- Khi người khác xong việc và ra về trước... 「おつかれさまでした。」

■ Từ ngữ dùng ở chỗ làm

- Tổ chức và quan hệ trên dưới

- Địa điểm / bộ phận

Công ty	Nhà máy	Công trình	Kho bãi	Ký túc xá	Văn phòng
Phòng họp	Lễ tân	Nhà ăn	Phòng thay đồ	Phòng tiếp khách	Phòng nghỉ

・ことば

ほうこく 報告(する)	れんらく 連絡(する)	そうだん 相談(する)	しつもん 質問(する) / き 聞く	かくにん 確認(する)
ねが お願い(する) /た のむ	ていしゅつ 提出(する) / だ 出す	せいり 整理(する) / かたづける	かいし 開始(する) / はじ 始める	じゅうりょう 終了(する) / お 終わる
か 変わる	こ しょう 故障(する) / こわれる	しゅうり 修理(する) / なお 直す	ざんぎょう 残業する	せいぞう 製造(する) / つくる
く た 組み立て(る) / つくる	そ さ 操作(する) / うご 動かす	けん さ 検査(する) / しらべる	と そ う 塗装(する)	ようせつ 溶接(する)

■ すう ち たん い
数値・単位

なが 長さ	み り ミリ (mm)	せん ち センチ(cm)	め ー と メートル (m)	きろめーとる キロメートル (km)	い ん ち インチ (in)	ふ い ー と フィート (ft)	や ー ど ヤード (yd)	ま い る マイル (mile)
	1,000	100	1	0.001	39.37	3.281	1.094	0.0006

おも 重さ		み り く ら む ミリグラム (mg)	ぐ ら む グラム (g)	き ろ く ら む キログラム (kg)	お ん す オンス (oz)	ほ ん ど ポンド(lb)	え い ど ん 英トン (L/T)	べ い と ん 米トン (t)
		1,000,000	1,000	1	35.27	2.205	0.0009	0.001

ひろ 広さ		へい ほ う せ ん ち 平方センチ (cm²)	へい ほ う め ー と る 平方メートル (m²)	あ ー る アール (a)	へく た ー る ヘクタール (ha)	へい ほ う き る め ー と る 平方キロメートル (km²)	え ー か ー エーカー (ac)	へい ほ う い る 平方マイル (mile²)
		100,000,000	10,000	100	1	0.01	2.471	0.0039

• Từ ngữ

Báo cáo	Liên lạc	Trao đổi	Hỏi	Xác nhận
Yêu cầu / Nhờ	Nộp / Trình xuất	Phân loại / Dọn dẹp	Bắt đầu	Chấm dứt
Thay đổi	Trục trặc / Hỗn	Sửa chữa	Làm thêm giờ	Sản xuất
Lắp ráp / Làm	Thao tác / Vận hành	Kiểm tra	Sơn	Hàn

■ Số / đơn vị

Chiều dài	Milimét (mm)	Centimét (cm)	Mét (m)	Kilômét (km)	Inch (in)	Feet (ft)	Yard (yd)	Dặm (mile)
	1,000	100	1	0.001	39.37	3.281	1.094	0.0006

Trọng lượng		Miligam (mg)	Gam (g)	Kilogam (kg)	Ounce (oz)	Pound (lb)	Tấn Anh (L/T)	Tấn Mỹ (t)
		1,000,000	1,000	1	35.27	2.205	0.0009	0.001

Diện tích		Centimét vuông (cm ²)	Mét vuông (m ²)	100 mét vuông (a)	Hécta (ha)	Kilomét vuông (km ²)	Mẫu Anh (ac)	Dặm vuông (mile ²)
		100,000,000	10,000	100	1	0.01	2.471	0.0039

ようせき 容積	りっぽうみり 立法ミリ(m³)	りっぽうせんち 立法センチ (cm³)	りつとる リットル (l)	りっぽういんち 立法インチ (in³)	りっぽうふいいーと 立法フィート (ft³)	えいがろん 英ガロン (Imp.gal)	べいかろん 米ガロン (U.S.gal)
	1,000,000	1,000	1	61.02	0.0353	0.219	0.264

ひょうげん ■ 表現

ほうこく ・報告する

- ① 「もう 作業が 終わりました。」
- ② 「すみません。まだ 確認していません。今から 確認します。」
- ③ 「すみません。まだ 資料は できていません。今 作っています。」

れんらく ・連絡する

- ① 「道が 混んでいるので、15分ぐらい 遅刻します。
すみませんが、よろしくお願いします。」
- ② 「あのう、すみません。熱が 38度あるので、今日 会社を 休みます。
よろしくお願いします。」

そうだん ・相談する

- ① 「すみません！ 機械が 動かないんですが、どうしたら いいですか。」
- ② 「あのう、すみません。来月 国に 帰るので、1週間 休んでも いいでしょうか。」

しつもん ・わからないとき 質問する

- ① 「すみません。わかりません。もう一度、お願いします。」
- ② 「すみません。もう一度、【言って・教えて】ください。
「すみません。～は 【なん・いつ・だれ・どれ・どこ】ですか。」

きょか ・許可を もらう

- ① 「すみません。ちょっと そのパソコンを 使っても いいですか。」
- ② 「あのう、すみません。入管に 行くので、少し早く 帰ってもいいですか。」

あいて ・相手に お願いする

- ① 「すみませんが、ちょっと 急いでください。お願いします。」
- ② 「すみません。荷物が 重いので、手伝ってください。お願いします。」

「すみません」は、いろいろな場面でよく使います。
「ごめんなさい」や「ありがとう」の意味もありますし、相手に呼びかけ
るときや話しかけるときにも使います。

④

Dung tích	Milimét khối (mm ³)	Centimét khối (cm ³)	Lít (l)	Inch khối (in ³)	Feet khối (ft ³)	Gallon Anh (Imp.gal)	Gallon Mỹ (U.S.gal)
	1,000,000	1,000	1	61.02	0.0353	0.219	0.264

■ Từ ngữ

· Báo cáo

- ① "Công việc đã xong rồi."
- ② "Xin lỗi. Tôi chưa xác nhận. Bắt đầu bây giờ sẽ xác nhận."
- ③ "Xin lỗi. Tài liệu chưa thể xong. Bây giờ đang làm."

· Liên lạc

- ① "Vì đường phố đông đúc, nên tôi trễ khoảng 15 phút.
Xin lỗi. Rất mong được anh/chị thông cảm."
- ② "Xin lỗi ạ. Do tôi bị sốt 38 độ, hôm nay xin nghỉ làm.
Rất mong được anh/chị thông cảm."

· Trao đổi

- ① "Xin lỗi! Máy không hoạt động, tôi phải làm thế nào?"
- ② "Xin lỗi ạ. Vì tháng sau về nước, tôi có thể xin nghỉ 1 tuần được không?"

· Đặt câu hỏi khi không hiểu

- ① "Xin lỗi. Tôi không hiểu. Làm ơn nói lại 1 lần nữa."
- ② "Xin lỗi. Xin hãy [nói / hướng dẫn] 1 lần nữa."
"Xin lỗi. ⓧⓧ là [cái gì / khi nào / ai / cái nào / ở đâu]?"

· Xin phép

- ① "Xin lỗi. Tôi có thể dùng máy tính đó một chút được không?"
- ② "Xin lỗi ạ. Vì cần đi đến Cục Quản lý xuất nhập cảnh, tôi có thể về sớm một chút được không?"

· Nhờ và đổi phương

- ① "Xin lỗi, vui lòng nhanh một chút. Làm ơn."
- ② "Xin lỗi. Hành lý hoi nặng, Làm ơn giúp giùm tôi. Làm ơn."

Góc đề xuất

Từ "Sumimasen (xin lỗi)" thường được dùng ở nhiều tình huống. Cũng có nghĩa là "Thành thật xin lỗi" và "Cảm ơn", ngoài ra cũng được dùng khi gọi và bắt chuyện với đối phương.